

Skal automekanikerlærlinge som disse have bestået folkeskolens afgangseksamen for at starte på teknisk skole, eller er det nok, at de er motiverede?

© Søren Bidstrup / Scanpix

Fremtidens erhvervsskole

Karakterkrav

eller ej?

Erhvervsuddannelserne skal reformeres og debatten raser: Skal elever fremover kunne fremvise et eksamensbevis fra folkeskolen for at kunne blive optaget, eller skal der stilles krav om motivation? Arbejderen har snakket med en elev, en lærer og en ekspert.

★ UDDANNELSE

as@arbejderen.dk

Et af efterårets store politiske emner bliver en reform af erhvervsuddannelserne, som i en årrække har kæmpet med et stigende antal ansøgere og et højt frafald.

Optakten til reformen

har affødt en heftig diskussion om, hvorvidt der skal indføres en form for adgangskrav til erhvervsuddannelserne, som vi kender det fra videregående uddannelser, som universiteter eller sygeplejerskeuddannelsen.

Først var det Dansk Arbejdsgiverforening og LO, som i et fælles udspil fore-

slog et adgangskrav baseret på karaktererne fra niende klasses afgangseksamen. I forslaget hed det, at de unge mindst skulle have et to-tal i fagene dansk og matematik for at kunne blive optaget.

Det såkaldte 02-krav skabte uenighed internt i regeringen, hvor Socialdemokraterne stiledede sig tvøvende, mens

både SF og Radikale Venstre var åbne over for ideen.

ÅBNING FOR KARAKTERKRAV

I denne uge åbnede Socialdemokraterne så alligevel for muligheden for at indføre karakterkrav til landets tekniske skoler.

Det var statsminister Helle

Thorning-Schmidt, der afslørede, at reformen kommer til at indeholde indførelsen af adgangskrav i en eller anden form. Statsministeren ville ikke udelukke, at der kunne blive tale om et karakterkrav:

- Vi har ikke lagt os fast på, hvad adgangskravene skal være, men det vil fremgå, når vi fremlægger reformen, lød meldingen ifølge DR.

Både hos erhvervsskolerne undervisere og blandt deres elever håber man dog på, at idéen om et karakterkrav vil blive droppet. Formand for erhvervsskolelærernes fagforening, Uddannelsesforbundet, Hanne Pontoppidan siger:

- Der er for mange unge, som starter på en erhvervsuddannelse uden at have

tilstrækkelige kompetencer med sig fra folkeskolen, men det betyder ikke, at det vil hjælpe med et krav om, at du skal have fået karakteren to til din dansk- og matematikseksamen.

Formand i Erhvervsskolerne Elev-Organisation, Morten Ryom, beskrev i sidste uge folkeskolens afgangseksamen som ubrugelig til at vurdere unges mulighed for at tage en erhvervsuddannelse:

- Dine eksamenskarakterer i dansk og matematik giver ikke noget billede af, om du kan læse og regne. Niende klassens afgangseksamen handler om, hvorvidt man er klar til at starte på gymnasiet. Derfor bliver man testet i, om man kan analysere en novelle, og det behøver du altså ikke at kunne for at blive en god tømrer, sagde elevformanden til Arbejderen.

MOTIVATION

Hanne Pontoppidan er enig. Det er ikke folkeskolens karakterer, som er bestemmende for, om man kan klare en erhvervsuddannelse.

- Det er motivationen, der er afgørende for, om en elev gennemfører sin uddannelse, ikke elevens karakterer. Det sker ofte at en elev, der aldrig har fanget matematikken, pludselig forstår tingene, når

de bliver sat i sammenhæng med noget praktisk. Derfor er det ikke et karakterkrav, vi har brug for, men et krav om motivation, siger Hanne Pontoppidan til Arbejderen.

Hun indrømmer, at det i praksis kan være svært at måle en elevs motivation.

- Sådan er det ofte med relevante adgangskrav, de kan være svære at måle. Men jeg kunne forestille mig, at man

med at starte og tage et år på produktionsskole istedet, eksempelvis. Derfor er det også absolut nødvendigt, at der er et alternativ til de, der ikke kan komme ind på en erhvervsuddannelse, siger hun.

KVOTE TO

Noemi Katznelson er leder af center for ungdomsforskning på Aalborg Universitet. Hun har forsket i erhvervsskoler-

men en uddannelse som kræver, at du kan noget. Det vil et adgangskrav kunne hjælpe til, siger hun til Arbejderen.

- Det negative er så, at man i den proces kommer til at sortere nogle fra, som ellers godt ville kunne gennemføre en erhvervsuddannelse, fortsætter Noemi Katznelson.

En analyse, lavet af tænketanken Kraka, viser da også, at hver femte af de unge, der i 2011 afsluttede en erhvervsuddannelse, ikke havde bestået afgangsprøverne i dansk og matematik i hverken 9. eller 10. klasse.

Samtidig viser analysen, at knap halvdelen af den årgang, der i 2002 afsluttede 9. klasse uden at bestå de to fag, i dag har taget en erhvervsuddannelse.

Noemi Katznelson foreslår derfor, at der bliver indført en form for kvote to optag, hvor de elever, der af den ene eller anden grund ikke har gode nok karakterer, men som er motiverede for uddannelsen og dygtige nok, kan komme til en optagelsessamtale.

Hun understreger, at det er vigtigt, at reglerne ikke bliver rodede og uigennemskuelige.

- Det vigtigste er, at et optagelseskrav skal være enkelt og let at forstå. Det skal være nemt for den unge at gennemskue, hvad der kræves for at starte på uddannelsen.

Det er motivationen, der er afgørende for, om en elev gennemfører sin uddannelse, ikke elevens karakterer.

HANNE PONTOPPIDAN,
FORMAND FOR UDDANNELSESFORBUNDET

kunne indføre en prøveperiode på eksempelvis tre måneder. Hvis eleven her viser sig at være top motiveret, men hænger lidt med matematikken, så kunne man finde ud af en måde at få eleven med.

Hanne Pontoppidan advarer dog mod at være sentimental, når det handler om at sortere udmotiverede elever fra.

- Det er vigtigt, at vi fastholder, at det er en uddannelse. Hvis man ikke er uddannelsesparat, så må man vente

ne, blandt andet med fokus på unges motivation og lyst til læring og mener ikke, at karakterkravet er problematisk, når bare der også findes en alternativ måde at komme ind på uddannelsen.

- Det er nødvendigt at få flere unge til at søge ind ved at gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive. Både i forældrenes og de unges øjne. Det skal gøres klart, at erhvervsskolerne ikke kun er for dem, som ikke kan andet,

ERHVERVSSKOLEN I DAG

Pamela Juhl

Elever

- 57.000 unge startede i 2009 på en af landets 110 erhvervsskoler.
- Af de 57.000 unge forventer Undervisningsministeriet, at omkring 54 procent vil gennemføre den uddannelse, de har påbegyndt. Det svarer til, at 26.220 elever vil droppe ud af erhvervsskolen uden at have færdiggjort deres uddannelse.
- De unge er fordelt på 110 forskellige erhvervsuddannelser fordelt på 12 indgange.
- De største retninger indenfor erhvervsuddannelserne er handelskoleuddannelserne, bygge- og anlægsuddannelserne samt social- og sundhedsuddannelserne.

Krista Bianco Kjær

Praktikpladser

- Ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd mangler godt 12.600 erhvervsskoleelever en praktikplads i en virksomhed.
- Af dem er 5.600 elever tilknyttet et praktikforløb på skolen, et såkaldt skolepraktikforløb.
- Det betyder at 7000 unge står helt uden praktikplads og altså ikke kan gennemføre deres uddannelse.

Pamela Juhl

Økonomi

- Erhvervsskolerne bliver i dag drevet som selvejende institutioner, der selv står for udgifterne til bygninger, kantinedrift og lignende.
- Erhvervsskolerne finansieres via den såkaldte taxameter-ordning, hvor den enkelte skole får en sum penge per elev, der gennemfører uddannelsen.
- Taxameter-ordningen presser erhvervsskolernes økonomi på grund af det høje frafald og det stigende ansøgningstal.
- Fra 2010 og frem til 2013 faldt erhvervsuddannelsernes taxameter-sum med mellem 6 og 14 procent. I alt er taxameteret for erhvervsskolerne blevet forringet med en tredjedel mellem 2003 og 2012.
- Ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd beskar regeringen erhvervsuddannelsernes budgetter med 332 millioner kroner i 2011.
- I 2013 stopper midlerne fra den såkaldte globaliseringspulje, hvorfor sparekravene til ungdomsuddannelserne stiger.
- På grund af de faldende taxameter-indtægter er erhvervsskolerne begyndt at spare penge sammen til dårlige tider. Det betød, at landets erhvervsskoler sidste år havde en opsøret egenkapital på 3,3 milliarder kroner.